

ISSN 2146-2879

e-ISSN 2717-6231

KUSBD

SOSYAL BİLİMLER

DERGİSİ

Kirikkale University Journal of Social Sciences

OCAK/JANUARY 2025

Cilt/Vol: 15

Sayı/Issue: 1

ISSN 2146-2879
e-ISSN 2717-6231

KUSBD

Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi
Kırıkkale University Journal of Social Sciences
Yıl/Year: 2025 Cilt/Vol: 15, Sayı/Issue: 1

2011 yılında yayın hayatına başlayan Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Ocak ve temmuz aylarında yılda iki sayı olarak yayımlanan **ULUSLARARASI** hakemli elektronik bir dergidir. Çok disiplinli bir dergi olan Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi sosyal bilimlerin tüm alanlarına açıktır. Yayımlanan makalelerde belirtilen görüşler yazarlarına aittir. Yazıların yayımlanması, derginin ya da üniversitenin bu görüşleri savunduğu anlamına gelmemektedir.

Kırıkkale University Journal of Social Science is a peer-reviewed **INTERNATIONAL** e-journal, which begin to be published in 2011 and is published twice per year in January and July. Kırıkkale University Journal of Social Science, which is a multidisciplinary journal, welcomes all contributions from all disciplines of social science. The opinions expressed in the articles published are the author's own and do not reflect the view of the journal or university.

ii

Derginin Tarandığı İndeksler/The Journal Is Indexed In

Dergi İletişim ve Yazışma Adresi/Contact Information and Correspondence Address
Telefon No/Phone Number: +90 0318 357 35 92 Faks/Fax: +90 0318 357 35 97
e-mail: sbd@kku.edu.tr
web: <https://kusbd.kku.edu.tr/Idari> <http://dergipark.gov.tr/kusbd>
Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Merkez Yerleşke,
71450, Yahşihan-Kırıkkale

ISSN 2146-2879

e-ISSN 2717-6231

KUSBBD

Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi

Kırıkkale University Journal of Social Sciences

Yıl/Year: 2025 Cilt/Vol: 15, Sayı/Issue: 1

Baş Editör/Editor in Chief

Doç. Dr. Ziya TOK

iii

Editörler/Editors

Prof. Dr. Abdussamed YEŞİLDAĞ

Prof. Dr. Halil İbrahim GÖKBÖRÜ

Doç. Dr. Adem YILDIRIM

Doç. Dr. Hamdi Gökçe ZABUNOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖZMEN

ALAN EDİTÖRLERİ/FIELD EDITORS

Prof. Dr. Abdussamed YEŞİLDAĞ, (*Arap Dili ve Edebiyatı/Arabic Language and Literature*)

Prof. Dr. Kamil ŞAHİN, (*Sosyoloji/Sociology*)

Prof. Dr. Salim PİLAV, (*Türkçe Eğitimi/Turkish Teaching*)

Doç. Dr. Duran İÇEL, (*Fransız Dili ve Edebiyatı/French Language and Literature*)

Doç. Dr. Halis AYHAN, (*Uluslararası İlişkiler/International Relations*)

Doç. Dr. Ziya TOK, (*Çeviribilim/Translation Studies*)

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖZMEN, (*Fars Dili ve Edebiyatı/Persian Language and Literature*)

Dr. Öğr. Üyesi Hakan DOĞAN, (*Tarih/History*)

Dr. Öğr. Üyesi Selim Ozan ÇEKÇİ (*İngilizce Müt. ve Tercümanlık/English Translation and Interpreting*)

Dr. Banu Çiçek ÇEKÇİ (*Psikoloji/Psychology*)

YAZIM VE DİL EDİTÖRLERİ (SPELLING and LANGUAGE EDITORS)

Almanca/German, Öğr. Gör. Nurhayat YALÇIN (*Kırıkkale Üniversitesi*)

Arapça/Arabic, Arş. Gör. Ayşenur UĞURLU YAMAN (*Kırıkkale Üniversitesi*)

Farsça/Persian, Arş. Gör. Dr. Güngör LEVENT MENTEŞE (*Kırıkkale Üniversitesi*)

Fransızca/French, Arş. Gör. Abuzer Hamza KAYA (*Kırıkkale Üniversitesi*)

İngilizce/English, Arş. Gör. Ahmet Sadrettin MADEN (*Kırıkkale Üniversitesi*)

BİLİM ve YAYIN KURULU/SCIENCE and EDITORIAL BOARD

- Prof. Dr. Ali TAŞ, *Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Türkiye*
Prof. Dr. Asım SALDAMLı, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Türkiye*
Prof. Dr. Cemalettin İPEK, *Ahi Evran Üniversitesi, Türkiye*
Prof. Dr. Deniz Türsel ELİİYİ, *Bakırçay Üniversitesi, Türkiye*
Prof. Dr. Hacı Ömer BUDAK, *Kırıkkale Üniversitesi, Türkiye*
Prof. Dr. Hakan DÜNDAR, *Kırıkkale Üniversitesi, Türkiye*
Prof. Dr. Hamit PEHLİVANLI, *Kırıkkale Üniversitesi, Türkiye*
Prof. Dr. Harun BAL, *Çukurova Üniversitesi, Türkiye*
Prof. Dr. Hasan Said Ghazala, *Umm Al-Qura University, Suudi Arabistan*
Prof. Dr. İsmail AYDOĞAN, *Kırıkkale Üniversitesi, Türkiye*
Prof. Dr. Lamia Khalil Hammad, *Yarmouk University, Ürdün*
Prof. Dr. Melih ÖZÇALIK, *Manisa Celal Bayar Üniversitesi*
Prof. Dr. Muhittin ELİAÇIK, *Kırıkkale Üniversitesi, Türkiye*
Prof. Dr. Mustafa BALCI, *İstanbul Üniversitesi, Türkiye*
Prof. Dr. Mutlu TÜRKMEN, *Bayburt Üniversitesi, Türkiye*
Prof. Dr. Nedim YILDIZ, *İstanbul Üniversitesi, Türkiye*
Prof. Dr. Ömer ANAYURT, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye*
Prof. Dr. Öznur ÖZTOSUN ÇAYDERE, *Gazi Üniversitesi, Türkiye*
Prof. Dr. Ramazan Pars ŞAHBAZ, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye*
Prof. Dr. Ramoul Khaled, *Ali Lounissi University, Blida 2, Cezayir*
Prof. Dr. Rawaa Mahmoud Hussain, *ABD*
Prof. Dr. Salim PİLAV, *Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye*
Prof. Dr. Sarah Kouider Rabah, *Ali Lounissi University, Blida 2, Cezayir*
Prof. Dr. Semra BORAN, *Sakarya Üniversitesi, Türkiye*
Prof. Dr. Tlemcani Benyoucef, *Ali Lounissi University, Blida 2, Cezayir*
Prof. Dr. Veysel EREN, *Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Türkiye*
Prof. Dr. Zübeyir TURAN, *Amasya Üniversitesi, Türkiye*
Doç. Dr. Ali Mohammad Ali Ghareeb, *Islamic Sciences College, Filistin*
Doç. Dr. Ibrahim Alkhalidi, *Yarmouk University, Ürdün*
Doç. Dr. Khaled Mustafa Apdelhadi Sarahna, *Islamic Sciences College, Filistin*
Doç. Dr. Khamis bin Majed bin Khamis al Sabari, *University of Nizwa, Umman*
Doç. Dr. Mohammad Jaber Thalgi, *Yarmouk University, Ürdün*
Doç. Dr. Peri Uran Murphy, *Yalova Üniversitesi, Türkiye*
Dr. Ahmad Haji Safar, *Qatar University, Katar*
Dr. Gamal Abd Elghany, *Helwan University, Mısır*
Dr. Khalid Youssuf Al Mulla, *Qatar Heritage and Identity Centre, Katar*
Dr. Khaled Karim, *Elte University, Macaristan*
Dr. Ouahiba Guetouche, *University of Algiers 2, Cezayir*

SAYI HAKEMLERİ/REFEREES OF VOLUME

- Prof. Dr. Osman DÜZGÜN (*Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi*)
Prof. Dr. Abdulhadi TİMURTAŞ (*Yüzüncü Yıl Üniversitesi*)
Prof. Dr. Gülden Filiz ÖNAL (*Gazi Üniversitesi*)
Prof. Dr. Mehmet ANIK (*Bingöl Üniversitesi*)
Prof. Dr. Nihat IŞIK (*Kırıkkale Üniversitesi*)
Prof. Dr. Remzi KILIÇ (*Erciyes Üniversitesi*)
Prof. Dr. Resul AY (*Hacettepe Üniversitesi*)
Prof. Dr. Siddık ÇALIK (*Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi*)
Doç. Dr. Ali GHAREEB (*Filistin Kulliyetu'l-Ulumi'l-Islamiyye*)
Doç. Dr. Burak KOCAOĞLU (*Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi*)
Doç. Dr. Fadimana FİDAN (*Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi*)
Doç. Dr. Fikri KELEŞOĞLU (*Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi*)
Doç. Dr. Galip ÇAĞ (*Bolu İzzet Baysal Üniversitesi*)
Doç. Dr. Günce DEMİR (*Kırıkkale Üniversitesi*)
Doç. Dr. Gürbüz ÇALIŞKAN (*Necmettin Erbakan Üniversitesi*)
Doç. Dr. Hakan TÜRKKAN (*Karabük Üniversitesi*)
Doç. Dr. Hasan BARDAKÇI (*Harran Üniversitesi*)
Doç. Dr. Hüseyin YADİGAROĞLU (*Karadeniz Teknik Üniversitesi*)
Doç. Dr. İsa DEMİRKOL (*Bursa Teknik Üniversitesi*)
Doç. Dr. Mehmet ÇAKIR (*Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi*)
Doç. Dr. Nurcan YÜCEL (*Fırat Üniversitesi*)
Doç. Dr. Okan CEYLAN (*Ege Üniversitesi*)
Doç. Dr. Sezer YILMAZ (*Kırıkkale Üniversitesi*)
Doç. Dr. Yasemin ŞEN (*İstanbul Üniversitesi*)
Doç. Dr. Yavuz Selim KALELİ (*Necmettin Erbakan Üniversitesi*)
Doç. Dr. Zülküf AYRANGÖL (*Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi*)
Dr. Öğr. Üyesi Albina Sıla AKARSU (*Kırıkkale Üniversitesi*)
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe KAŞ (*Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi*)
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe MERMUTLU (*Fırat Üniversitesi*)
Dr. Öğr. Üyesi Esra ANGIN (*Kırıkkale Üniversitesi*)
Dr. Öğr. Üyesi Fatma KOPUZ ÇETİNKAYA (*Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi*)
Dr. Öğr. Üyesi Hakan KAYNAR (*Hacettepe Üniversitesi*)
Dr. Öğr. Üyesi Hazal AKBAL (*Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi*)
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin POLAT (*İnönü Üniversitesi*)
Dr. Öğr. Üyesi M. Fatih KARAKAYA (*İstanbul Üniversitesi*)
Dr. Öğr. Üyesi Mahir KAVUN (*Bayburt Üniversitesi*)
Dr. Öğr. Üyesi Malik Uğur DADAK (*Dicle Üniversitesi*)
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Yiğit ERSOYDAN (*Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi*)
Dr. Öğr. Üyesi Meltem KURTOĞLI ERDEN (*Uşak Üniversitesi*)
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ALMAWAS (*Kırıkkale Üniversitesi*)
Dr. Öğr. Üyesi Serdal FİDAN (*Karadeniz Teknik Üniversitesi*)
Dr. Öğr. Üyesi Ümit AYDOĞAN (*İzmir Katip Çelebi Üniversitesi*)
Dr. Öğr. Üyesi Vedat DEMİRKOL (*Yalova Üniversitesi*)
Dr. Banu Çiçek ÇEKÇİ (*Kırıkkale Üniversitesi*)
Dr. Ercan YELMAN (*Düzce Üniversitesi*)
Dr. Filiz TAPAN (*Düzce Üniversitesi*)
Dr. Ozan ÖZTÜRK (*Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi*)

Baş Editörden,

Değerli Okurlar,

Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi'nin yeni sayısına hoş geldiniz! Her sayımızda olduğu gibi, bu sayımızda da toplumsal dinamikleri, kültürel zenginlikleri ve güncel sosyal sorunları ele alarak, farklı bakış açıları geliştirmeye ve düşünsel ufukumuzu genişletmeye devam ediyoruz.

Toplumların şekillendiği, bireylerin birbirleriyle etkileşime girdiği ve dünya genelinde değişimlerin hız kazandığı bir dönemdeyiz. Bu sayımızda, müzik eğitiminden çeviribilime, bilgi ve bilim sosyolojisinden ekonomik modellere kadar çeşitli alanlarda makalelere yer verdik. Sadece Türkiye'de değil, küresel ölçekte de insanlık adına önemli adımların atıldığı, bazen ise zorluklarla karşılaşıldığı bu süreçte, toplumsal farkındalığımızı artırmayı amaçlıyoruz. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi olarak bu yeni sayımızla kültür, medeniyet ve bilim dünyamıza katkı sunmaktan mutluluk duymaktayız.

Dergimizin 2025 Ocak sayısının sizlere ulaşmasında emeği geçen editör kurulu ve alan editörü üyelerimize, kıymetli vakitlerini ayırarak dergimize gönderilen çalışmalarını nesnel bir şekilde değerlendiren ve bilimsel katkılarını bizlerden esirgemeyen değerli hakemlerimize ve bilim kurulu üyelerimize teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Dergide yer alan yazıların bilim dünyasına faydalı olması dileğiyle.

vii

Doç. Dr. Ziya TOK
Baş Editör

İÇİNDEKİLER/CONTENST

Baş Editörden.....vii

ARAŞTIRMA MAKALESİ/RESEARCH ARTICLES

Kutulamare Kuşatmasına Etki Eden İki Faktör: İaşe ve Hastalıklar

Two Factors Affecting the Siege of Kut Al Amara: Food and Disease

Orhan AVCI.....1-18

İdrîs-i Bitlisî'ye Göre Türk Devlet Geleneği (Heşt Bihişt Bağlamında-2)

Turkish State Tradition According to İdris-i Bitlisi (In the Context of Hesht Bihisht-2)

Kayhan ATİK.....19-46

14. Yüzyıl Anadolu'sunda Ahîlerin Siyasi, Sosyal ve Kültürel İlişkilerini

Hakikat ve Efsane Bağlamında Yeniden Gözden Geçirmek

Revisiting the Political, Social and Cultural Relationships of the Ahis in the 14th Century Anatolia in the Context of Truth and Myth

Hülya TAZECAN, Ahmet DEMİR.....47-65

XVIII. Yüzyıl Osmanlı Düşüncesinde Kameralist Üretim Anlayışı

The Mentality of Cameralist Production in the 18th century Ottoman Thought

Mert Can ERDOĞAN.....67-88

16. Yüzyılda Anadolu Türkmenleri Siyasi Rekabet İçin Bir Araç Mı:

Yavuz Sultan Selim ve Şah İsmail Mücadelesi Örneğinde

Are Anatolian Turkmens a Tool for Political Competition in the 16th Century:

In the Example of the Struggle of Yavuz Sultan Selim and Shah Ismail

Tuğçe SİCAKYÜZ, Ahmet DEMİR.....89-109

Türk Hava Yolları Örnekleme ile Havacılık Sektöründe Sürdürülebilirliğin Önemi

The Importance of Sustainability in the Aviation Sector with the Example of Turkish

Hicran KASA, F. Didem GÖÇMEN, Sertaç SÜMER.....111-138

LOPCOW Tabanlı MOORA Yöntemiyle Kargo Şirketi Seçimi

Cargo Company Selection with LOPCOW Based MOORA Method

Aşir ÖZBEK.....139-159

Gençlerin Sahipsiz Sokak Köpeği Saldırılarına Yönelik Düşünceleri Çerçevesinde

Mağduriyetin Güncel Görüntüsünün Değerlendirilmesi

Evaluation of the Current Image of the Victimization Within the Framework of

Young People's Thoughts Towards the Attacks of the Stray Dog

Sadiye KAYAARSLAN.....161-193

Dijital Çağda Ebeveynlik: Mobil Öneri Sisteminine Yönelik Geri Bildirimler

Parenting in the Digital Age: Feedback on the Mobile Recommendation System

Yıldız ÖZAYDIN AYDOĞDU, Sibel SOMYÜREK.....195-222

Çocuk Edebiyatı Yapıtlarının Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi Açısından İncelenmesi

Analysis of Children's Literature Books in terms of Virtue-Value-Action Framework

Suphi Güneş ALAMDAR, Müge CEYLAN.....223-260

Examination of Preschool Teachers Music Education Self-Efficacy Beliefs

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Eğitimi Öz-Yeterlik İnançlarının İncelenmesi

Ecem AKPINAR, İsa KAYA.....261-279

Mevlânâ'nın Gazellerinde Konu Çeşitliliği, Kış Gazeli

Subject Diversity in Mawlana's Ghazals, Winter Ghazal

Fahrettin COŞGUNER.....281-292

Mutarrizî ve El-İknâ' Adlı Yazma Eserinde Harflere Yaklaşımı

al-Mutarrizi And His Approach To The Prepositions In His Manuscript Work al-Iqna

Aladdin GÜLTEKİN, İsa AKBIYIK.....293-314

المنهج النبوي عند صلاح فضل بين التنظيرية والممارسة

Salah Fadl'a Göre Yapısalcı Yöntem: Teori ve Pratikte

The Structural Approach of Salah Fadl Between Theory and Practice

Nur MUNLAVELİ, Mehmet Şirin ÇINAR.....315-331

أثر الهجرة في الرواية العربية والتركية على حركة الترجمة الأدبية، "دراسة تحليلية"

Göçün Arap ve Türk Romanı Üzerindeki Etkisi ve Edebi Çeviri Hareketi,

"Analitik Bir İnceleme"

The Impact of Migration on Arabic and Turkish Novels on the Literary Translation Movement,

"An Analytical Study"

Ahmet Deroiş MÜEZZİN, Akeel Shawakh MOHAMAD.....333-351

Dijitalleşen Tüketim Toplumunda Sosyal Medyanın Rolü

The Role of Social Media in the Digitalized Consumption Society

Gizem ERGÜL, Kamil ŞAHİN.....353-370